

ด่วนที่สุด

ที่ อว (ปคร) ๐๒๑๓/๑๐๕๑๕

กระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับ รัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับ รัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักร บริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ พร้อมคำแปลภาษาไทย
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๗๔ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๕๐๓/๖๕๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๘

ด้วยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอเสนอเรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับ รัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับ รัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ (Memorandum of Understanding on Cooperation in the field of Higher Education, Science, Technology, Research, and Innovation Between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland) มีสาระสำคัญเป็นกรอบการดำเนินความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมระหว่างไทยและสหราชอาณาจักร ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเห็นสมควรเสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและสถานเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทยเห็นพ้องร่วมกันที่จะจัดการลงนามในบันทึกความเข้าใจ ในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมเนื่องในโอกาสแห่งการเฉลิมฉลอง ๑๗๐ ปีแห่งความสัมพันธ์ทางการทูตไทย - สหราชอาณาจักร

๓. สาระสำคัญ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถานเอกอัครราชทูตอังกฤษ ประจำประเทศไทย ได้มีการหารือร่วมกันในการจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว เพื่อเป็นการยกระดับความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมระหว่างกัน ตลอดจนเพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานในสาขาและมิติที่สอดคล้องกับความสนใจและประโยชน์ของทั้งสองฝ่าย โดยได้มีการประสานงานกันมาเป็นระยะเพื่อปรับแก้ร่างบันทึกความเข้าใจ จนได้ข้อสรุปร่วมกัน โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๓.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการแสดงเจตจำนงร่วมกันในการส่งเสริมความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนเป็นการยกระดับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและพาณิชย์ อันจะนำไปสู่การกระชับความสัมพันธ์และเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของทั้งสองฝ่าย รวมทั้งเกื้อหนุนและผลักดันการพัฒนาความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมระหว่างกันในระยะยาวอย่างยั่งยืนต่อไป

๓.๒ สาขาความร่วมมือ ร่างบันทึกความเข้าใจ ไม่จำกัดสาขาความร่วมมือ โดยหัวข้อในแต่ละสาขาจะเป็นไปตามความสนใจร่วมกันของทั้งสองฝ่ายซึ่งจะกำหนดผ่านการประชุมและข้อตกลงเสริมภายหลัง

๓.๓ ขอบเขตของความร่วมมือ การดำเนินความร่วมมือภายใต้ร่างบันทึกความเข้าใจ จะดำเนินการในสาขาที่เห็นพ้องร่วมกันโดยไม่จำกัดสาขา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการอุดมศึกษา ดังนี้

(๑) โครงการแลกเปลี่ยนและเคลื่อนย้ายบุคลากร โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมโอกาสในการแลกเปลี่ยนให้กับกลุ่มนักศึกษา ทั้งในระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา นักวิจัย รวมถึงผู้บริหาร และบุคลากรด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการเพิ่มและกระจายทุนการศึกษา การวิจัย ที่พักอาศัยระหว่างการแลกเปลี่ยน บุคลากรทางวิชาการที่เป็นอาคันตุกะรับเชิญ ทุนแลกเปลี่ยนประเภทต่าง ๆ และกลไกการแลกเปลี่ยนในรูปแบบอื่น ๆ ตลอดจนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาผ่านการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการศึกษาต่อ ฝึกงาน และสหกิจศึกษาต่างประเทศ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา โดยการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชน

(๒) การพัฒนาความเป็นสากล ผ่านการพัฒนาเครือข่ายของผู้กำหนดนโยบาย และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกัน ตลอดจนส่งเสริมการทูตวิทยาศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์ระหว่างประเทศสำหรับสถาบันการศึกษา และการวิจัยให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น พร้อมทั้งมุ่งเน้นการสนับสนุนการดำเนินงานด้านการศึกษาข้ามชาติของหุ้นส่วนความร่วมมือ โดยคำนึงถึงผลกระทบทางสังคมวัฒนธรรมโดยให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษและสมรรถนะระหว่างวัฒนธรรม

(๓) การเพิ่มประสิทธิภาพของผลกระทบด้านการวิจัยและการพัฒนาเชิงทดลอง ผ่านการส่งเสริมโอกาสการวิจัยและนวัตกรรมร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลก และการสนับสนุนการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และการแบ่งปันความเชี่ยวชาญเพื่อรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ

(๔) การขยายโอกาสในการมีส่วนร่วม โดยแบ่งปันองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางและวิธีการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม ตลอดจนแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมซึ่งให้การยอมรับเรื่องความเท่าเทียมทางเพศ ความทุพพลภาพ และการไม่แบ่งแยกทางสังคม และสนับสนุนให้มีการสำรวจทุนการศึกษาและกลไกสนับสนุนอื่น ๆ สำหรับระบบการอุดมศึกษาที่มีความเป็นธรรมและเท่าเทียม

(๕) ประสบการณ์และผลลัพธ์ของนักศึกษา ผ่านการส่งเสริมความเป็นเลิศในการจัดการเรียน การสอน และการประเมินผล ผ่านการแลกเปลี่ยน การทบทวน การให้ความคิดเห็น การให้ความช่วยเหลือ และการสนับสนุนที่เป็นประโยชน์ร่วมกันในระดับสถาบัน พร้อมทั้งยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาโดยกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นสากล

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การลงนามในบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมอย่างใกล้ชิดบนพื้นฐานของความเท่าเทียมกัน เสรีภาพทางวิชาการ และผลประโยชน์ร่วมกัน โดยจะเป็นกรอบการดำเนินความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานของทั้งสองประเทศ

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาประกอบกับมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และหลักเกณฑ์การพิจารณาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ และที่ ๓/๒๕๖๐ แล้วเห็นว่า ร่างบันทึกความเข้าใจ จัดทำขึ้นระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ มีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม โดยมีได้มีการใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ ประกอบกับความในวรรค ๕ ของร่างบันทึกความเข้าใจ ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ไม่ได้มีเจตนาเพื่อเป็นเอกสารที่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย และไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมายใด ๆ ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศต่อผู้เข้าร่วมฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด กรณีนี้จึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๖.๒ กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้วมีความเห็นต่อร่างบันทึกความเข้าใจ ดังนี้

๖.๒.๑ ประเด็นสารัตถะและถ้อยคำ

(๑) ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างบันทึกความเข้าใจ หากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

(๒) อย่างไรก็ดี เพื่อความถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น ขอให้ตรวจสอบไวยากรณ์ และการสะกดคำให้ถูกต้องและสอดคล้องกันทั้งฉบับ ทั้งนี้ หากทั้งสองฝ่ายประสงค์จัดทำข้อตกลงเพิ่มเติม (Subsidiary Arrangements) ตามนัยวรรค ๖ ของร่างบันทึกความเข้าใจ ก็ขอให้พิจารณาสร้างเอกสารดังกล่าวให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาต่อไปด้วย

(๓) โดยหลักทั่วไปของการจัดทำความตกลงระดับรัฐบาลควรกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับบริบทของความร่วมมือนั้น ๆ ได้รับมอบอำนาจจากรัฐ ให้เป็นหน่วยงานผู้ดำเนินการ (Implementing Agency) อย่างไรก็ดี ตามนัยวรรค ๔ ของร่างบันทึกความเข้าใจ ระบุให้หน่วยงานผู้ดำเนินการของฝ่ายสหราชอาณาจักร คือ British Council Thailand ซึ่งเป็นหน่วยงานสาขาย่อยของ British Council ที่จดทะเบียนภายใต้กฎหมายองค์การการกุศลของสหราชอาณาจักร ในขณะที่ฝ่ายไทยกำหนดให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งเป็นส่วนราชการระดับกระทรวงของรัฐ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานผู้ดำเนินการ ซึ่งหากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสมดีแล้วในทางปฏิบัติ กระทรวงการต่างประเทศก็ไม่มีข้อขัดข้อง

(๔) สำหรับฉบับของฝ่ายไทย ขอให้สลับชื่อฝ่ายไทยขึ้นก่อนในทุกแห่งที่ปรากฏรวมถึงในส่วนของชื่อ วรรคอาร์มภพ และส่วนลงนาม

(๕) หากร่างบันทึกความเข้าใจ ยังไม่ใช้ร่างสุดท้าย ในกรณีที่มีการปรับแก้ ขอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง พิจารณาให้ร่างสุดท้ายของบันทึกความเข้าใจ เป็นไปตามแนวทางในข้อ (๑) - (๒)

๖.๒.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างบันทึกความเข้าใจ มีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและพาณิชย์ กระชับความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนและรัฐบาลของทั้งสองฝ่าย เช่น การแลกเปลี่ยนทัศนศึกษาและนักวิจัย การวิจัยและพัฒนาเชิงทดลอง การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน การส่งเสริมความเท่าเทียมในระบบอุดมศึกษา และการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับวรรค ๕ ของร่างบันทึกความเข้าใจ ระบุว่า “บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ไม่มีเจตนาที่จะให้เป็นเอกสารที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย และไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมายใด ๆ ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ...” ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

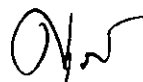
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมขอเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ดังนี้

๘.๑ เห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับ รัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่ และไอร์แลนด์เหนือ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างบันทึกความเข้าใจ ในส่วนที่มีใช้สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมหารือร่วมกับ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อพิจารณาดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ โดยไม่ต้องเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๘.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศุภมาส อิศรภักดี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๖๑๐ ๕๓๔๔ (ปุญญา/สวามิตรี)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ punyata.p@mhesi.go.th